

□ Онај ко буде наследио Ангелу Меркел на месту канцелара Немачке, имаће велики утицај на Европску унију? Шта очекују у Паризу, Варшави, Бриселу, шта социјалдемократе, а шта конзервативци? И шта би волели обични грађани ЕУ?

Можда нема званичних изјава актуелних премијера земаља Европске уније, али зато има много најразличитијих спекулација аналитичара, упућених и добро обавештених о томе ко би био добар канцелар за ову или ону земљу: садашњи вицеканцелар Ангеле Меркел и министар финансија Олаф Шолц (СПД), фаворит Меркелове Армин Лашет (ЦДУ) или кандидаткиња Зелених Аналена Бербок, иначе прилично „анти-Меркел“ оријентисана, али која, чини се више нема шансе.

„Европска политика“ није играла никакву улогу у немачкој предизборној кампањи нити у прилично јадним телевизијским сучељавањима. Оно што њих троје планирају да ураде уколико дошу на власт, за ЕУ остаје нејасно.

Француска

Емануел Макрон може да буде задовољан. До тренутка када ће нови канцелар у Немачкој да формира коалицију, француски председник ће несумњиво бити најмоћнији политичар у ЕУ. Његова земља ће, такође, председавати Савету ЕУ у првој половини 2022, а он ће се затим, већ у априлу, борити за свој поновни избор. Будућа бивша канцеларка Ангела Меркел Макрона је у доброј мери оставила као рибу на сувом, када је реч о његовим великим европским визијама.

Уколико немачки канцелар постане Олафом Шолц, могло би да буде још теже трошити заједнички новац. Уосталом, Шолц се поноси тиме што је он тај који је заиста смислио фонда за изградњу базираног на дужничкој бази. Кандидат СПД уједно дели Макронову идеју о томе да је неопходан „европски суверенитет“ у одбрани, индустријској политици и заштити климе.

Али то подржава и Армин Лашет. Као и Шолц, и он је током предизборне кампање посетио Јелисејску палату и хвалио се као да је нека мешавина Макрона и Меркел. Он је из Ахена, на крајњем западу Немачке, и Париз му је ближи од Берлина. Француски министар за Европу, Клемен Беуне, у уторак је на „француско-немачку локомотиву“ ЕУ: записао трајно важеће начело: „У Европи никада нисте јаки ако сте сами (...) Не можемо без Немачке, а Немачка не може без нас.“

Другим речима, без обзира ко постане канцелар, Париз и Берлин ће да раде заједно. Успут, кандидаткиња Бербок није желела да отпутује у Париз. „Јелисејска палата није место за изборне кампање“, рекла је. Колају гласине да она уопште није ни позвана.

Пољска

Матеуш Моравјеци се вероватно нервира што се „ера Меркел“ ближи крају и што би сада јачи ветарови у смислу владавине права и вредности, могли да почну да дувају из Берлина на исток. Пољски премијер национално-конзервативне странке ПиС у сталном је спору с Европском комисијом и Европским судом, јер су реформе правосуђа у Пољској у супротности са законима ЕУ.

Бивши саветник Моравјецког, филозоф и лобиста Томаш Кравлик, оцењује за DW да ће за Варшаву сада да буде теже, јер ће нова влада у Берлину, без обзира ко буде на

њеном челу, имати мање обзира. Меркел је била „жена која разуме Пољаке“, жена с „уравнотеженим умом“. Европска комисија ће ускоро у Берлину имати тежег савезника, каже Кравчик.

Кандидат ЦДУ Армин Лашет посетио је Пољску током изборне кампање и тамо промрљао нешто о „практичним решењима“ у спору око владавине права.

Сигурно је да „зелена“ Аналена Бербок сигурно подржала тежак пут својих „зелених“ колега у Европском парламенту против политике у Пољској која је све више против ЛГБТQ-особа. Али Бербок би за Пис истовремено била идеална на једном другом плану: она је против немачко-руског гасовода Северни ток 2, који је Пољска оштро одбацила.

Лашет жели да га ставити у функцију, а Шолц говори о „завршетку градње“, али и да „нам то заправо и није неопходно“.

Социјалдемократе или конзервативци?

Социјалдемократски лидери европских влада, од Шведске, Финске и Данске, преко Малте, па до Шпаније и Португалије, радовали би се када би Олаф Шолц након 16 година „обојио Немачку у црвено“. То би био велики подстицај за европске „социјалисте“, који су у последњих десет година били исцрпљени, али који се полако поново уздижу.

Насупрот томе, за осам конзервативних премијера ЕУ било би тужно ако највећом државом ЕУ више не би управљали Демохришћани.

Обичан човек

А што је са обичним људима? Према истраживању „Европског савета за спољне односе“, већина Европљана волела би да Ангела Меркел буде та која управа ЕУ у изласку из кризе, зато што се показала као поуздана. Они поузданост, али и уздржану финансијску

политику очекују и од нове владе Немачка. Све у свему, Европљани виде да се немачко „златно доба“ окончава.

Стручњак

И за крај, шта о свему томе мисле у Бриселу? Немачка остаје највећа, економски најефикаснија и најутицајнија држава-чланица ЕУ, без обзира на то ко буде седео у канцеларском кабинету. У разговору за ДВ, Јанис Емануилидис из бриселског Центра за европску политику сматра да неће доћи до великог нити до драматичног застоја у немачкој политици према ЕУ.

„Било би лепо да постоји идеја о томе у којем смеру би ЕУ требало да се креће, била би пожељна оријентација. Нажалост, нисам баш сигуран да ће тако нешто доћи од нове владе у Берлину“, каже Емануилидис.

Немачки службеници и званичници у ЕУ су опуштени. Њихов рад се наставља нормално, без обзира на то ко буде победио на изборима. Велике одлуке биће одложене док се нови људи не уиграју. А онда ћемо да видимо.

Проширење институција ЕУ и лабава фискална политика с њом нису били могући. Тек у сензационалном заокрету по питању заједничких дугова ЕУ у циљу обнове од корона-кризе, двоје тако различитих политичара деловали су складно.

(Дојче веле)